

באהבה ובאמונה

50 שנה של יהדות באהבה
מכון מאיר
בהוצאת מכון מאיר
ע"ש אליעזר מאיר ליפשיץ הי"ד

בס"ד • טבת ה'תשפ"ו • יוגש • גליון 1538 • נא לשמור על קדושת הגליון

כניסת השבת: ירושלים 16:06 ת"א 16:24 חיפה 16:13 ב"ש 16:21
צאת השבת: ירושלים 17:22 ת"א 17:23 חיפה 17:20 ב"ש 17:20

העלון מופץ ב-50,000 עותקים

לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302

headoffice@emeir.org.il

ההכנסות קודש למכון מאיר

תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

המאחד גדול לאין ערוך מהמפריד

סוף סוף אחרי שנים של משבר בין האחים ליוסף עד כדי שנאת אחים ככתוב "וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלום" (לז' ד) חוזר שלום הבית למשפחתו של יעקב אבינו. המשפחה מתפייסת ומתאחדת ומדברים איש אל רעהו ככתוב "ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף... וינשק לכל אחיו ויבך עליהם ואחרי כן דברו אחיו אתו" (בראשית מה).

לא רק בין בניו של יעקב אבינו היו משברים ותיקונים, עליות וירידות, אלא לאורך כל הדורות אנו מוצאים משברים דומים - בבית ראשון עברנו משבר נורא בימי ירבעם בן נבט, כאשר עם ישראל התחלק לשתי מלכויות, יהודה וישראל, ובבית שני סבלנו משנאת חינם שהמיטה עלינו את חורבן הבית וגלות של אלפיים שנה.

חז"ל לימדונו אמנם כי ברוב עוונותינו גלינו מארצנו אבל בסופו של דבר ניגאל על ידי שנבטל את סיבת החורבן, שנאת חינם, על ידי אהבת חינם (עיין מהר"ל מפראג, הרב קוק זצ"ל ועוד...)

נכון לעכשיו, בהפטרה, הנביא יחזקאל בנבואת הנחמה מתאר את דורנו דור קיבוץ הגלויות באומרו "כה אמר ד' אלקים הנה אני לוקח את בני ישראל מבין הגויים אשר הלכו שם וקיצצתי אותם מסביב והבאתי אותם אל אדמתם ועשיתי אותם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל ומלך אחד יהיה לכולם למלך" (יחזקאל לז כא-כב). ואכן מעשה אבות סימן לבנים. כשם שהאחים התפייסו והתאחדו ודיברו איש עם רעהו, גם בדורנו עם ישראל ההולך ומתקבץ מבין הגויים, הולך ומתאחד בארץ ישראל. יש לנו כבר מדינה, יש לנו ב"ה ממשלה אפילו שפה ושם עדיין יש מחלוקות ואי הבנות בין זרמים שונים בתוכנו, אבל המאחד גדול לאין ערוך מהמפריד, ולא ירחק היום ונזכה לראות עין בעין בהתקיימות הנבואה "ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכולם ובמשפטי ילכו וחוקותי ישמרו ועשו אותם" (יחזקאל, כד).
מהמצפה לישועה השלמה

נר הנאמן בי"א

השבת ותיקון הזעזועים

לעשרה בטבת
הרב יורם אליהו
עמוד 3

החייתנו!

הרב אמיר דומן \ 2

ברכות השחר

הרב אברהם אנגל \ 2

סוד רמזי העגלות

הרב אשר בוחבוט \ 3

לשוב אל האימה

הרב יואב מלכא סיפור \ 4

אנשים מוזרים

הרב ליאור לביא \ 5

השקפת הרב בפסיקותיו

הרב שלמה אבינר \ 8

הסרח העודף של החיים

הרב חגי לוונדין \ 8

פניות רגשית בנישואין

אסתר אברהמי זוגיות \ 6

תקשורת במשפחה

אורית דהן חינוך \ 6

ערוץ מאיר לילדים בעמוד 7

לתרומות למכון מאיר:
בטלפון 02-6461328
באתר meirtv.com
או סרקו את הברקוד

- אלפי שיעורים
- קירוב רחוקים
- מאות תלמידים
- ערוץ ילדים
- אולפן גיור

היו שותפים

בהוספת יהדות באהבה!

החייטנו!

אוכלוסיית מצרים הרחבה, ויחד איתה כל שאר הארצות בעולם העתיק, התמודדה עם הרעב הכבד. אך מלבד הניסיון לשרוד בשנות הרעב, הייתה במצרים התמודדות נוספת - עם השלטון המרכזי.

כי לכאורה "ויהי רעב בכל הארצות, ובארץ מצרים היה לחם", אז מה הבעיה? הרי "יוסף הוא המשביר לכל הארץ", ומדוע לא פשוט לחלק את האוצרות באופן הוגן? ברור ש"אופן הוגן" של לפני 3500 שנה אינו שווה למה שנתפס בדעתנו כיום, התרבות שונה וסולם הערכים שונה כמוכן. ובכל זאת, הרי אין ליוסף הצדיק עניין להרעיב את ארצו, אלא אדרבה למקם אותה כמושעת העולם. ובודאי שאין טעם להרעיב את נתיניך, ולגרום להם לשנוא את המלכות ואולי להתקומם ולבזוז את האוצרות, נכון?

אם כך כיצד נוכל להבין את תוכניתו של יוסף לנצל את המצב הקשה וחוסר האונים של תושבי מצרים, ולהפוך את כולם לעבדי פרעה? וכי יש ספק שהדורות הבאים לא ינטרו לו על כך ששיעבד אותם לפרעה והפך אותם מחופשיים לעבדים? נוסף על כך חובה לשים לב - ממי דרש יוסף להשתעבד לפרעה? מהמצרים בלבד, למרות שגם תושבי שאר הארצות באו לקנות אוכל, כמו אחי יוסף שבאו מכנען "בתוך הבאים" = בתוך המון

כדי כך שהם הבינו שבזכות יוסף שעלה לגדולה ברגע הקשה ביותר בהיסטוריה המצרית - הם קיבלו חיים חדשים.

לא רק שחיים ניצלו, שרדו, אלא שהם זכו לקיום מחדש, ערכי, שווה יותר מכל המחיר שנאלצו לשלם, ושילמו אותו בשמחה. מאספסוף אנושי הם התקדמו למדרגת עם ותרבות חדשה, קומה חדשה של ציוויליזציה. "החייטנו = קיימתנו" (תרגום אונקלוס). והאמת היא, שרק באופן כזה הפכה מצרים למעצמה שהייתה ראויה להיות "כור הברזל" האמיתי להוליד מתוכו את עם ישראל החדש.

לכאורה, מה איכפת לנו? הרי באמת עם ישראל לא היה כלול בעסקה הזו, ומדוע התורה טרחה לספר באריכות גדולה את כל המשא ומתן הזה? אולי העיקרון הוא החשוב לדורות: כאשר אדם או דור זוכים לקושי שמוליד בתוכם מציאות חדשה - יש לומר בפה מלא ובשמחה: "שהחיינו!". גם אם המחיר הוא לא קל וכואב, מדרגת החיים החדשה שנולדה בזכותו היא בקנה מידה חדש ששווה הרבה יותר ממחירו.

כשאנחנו אומרים לקב"ה: "החייטנו!" - נתת בנו חיים משלך, הגבחת אותנו לדבוק בחיים העליונים, קיימתנו בקיום נצחי שלא ימוט לעולם: **"ואתם הדבקים בה' אלוקיכם, חיים כולכם היום!"**

העולים לרגל לקנות אוכל לנפשם. **ברור אם כן שתושבי מצרים ראו בשעבוד הזה לא גנאי אלא מדרגה חדשה של התקדמות עבורם.** כי אם עד עכשיו חיו בעולם של שוק חופשי וכל דאליים גבר, המציאות הקשה והמאתגרת הביאה מצב שבו גם העשירים ובעלי היכולת איבדו את כל חשיבותם: "לא נותר לפני אדוני כי אם גווייתנו ואדמתנו". זהו מצב של "איפוס" מעמדות, וכשכולם נעשים עבדים למלך, מצב זה מבטיח שוויון וקיימות בסיסית. זהו מצב שלפני כן יכלו רק לחלום עליו המוני המצרים (מלבד האליטות).

יוסף לא מגלה את תוכניתו זאת מראש, הוא מניח למציאות להתנהל בדרכה הטבעית כביכול: בתחילה קונים אוכל בכסף, לאחר מכן מוכרים את הרכוש, ואז העם עצמו פונה ומתחנן - "קנה אותנו ואת אדמתנו". אך אם מדובר בהישרדות בלבד, קצת קשה להבין את ה"ישר כוח" המיוחד שנותנים כל המצרים ליוסף: "ויאמרו - החייטנו! נמצא חן בעיני אדוני". אם היה מדובר רק בחנופה לשליט הכל יכול, לא הייתה התורה טורחת לכתוב דבר שקר. אפשר היה לומר גם 'תודה רבה' מנומסת וזהו, הרי בכל זאת אתם משלמים מחיר כבד מכאן ולכל הדורות הבאים. צריך לומר שהמצרים באמת הרגישו אסירי תודה, עד

פותחים סידור

חיבור מחדש לעבודת התפילה

הרב אברהם אנגל*

אזור ישראל בגבורה: ברכה זו נאמרת על חגירת החגורה, האזור המפריד בין שני חלקי גופנו, החלק התחתון - המסמל את הרובד הגשמי בחיינו, והחלק העליון - המסמל את הרובד הרוחני בחיינו. כאשר אני אזור את עצמי, אני נזכר שהחלק העליון הוא המנחה את חיי. לעם ישראל יש גבורה מיוחדת. גבורה רוחנית של נשמה א-להית הכובשת את תאוות הגוף הגסות. "טוב אך אפים מגבור, ומשל ברוחו מלכד עיר". **עוטר ישראל בתפארה:** כיסוי הראש שאני חובש תדיר לראשי, מזכיר לי תמיד שיש בורא משגיח המשך המאמר בעמוד 4 <

זמני בלבד, שכן תפקידי להיות זקוף ולעבוד את ה' בגאון. תודה לך ה' שאני הולך זקוף, ולא נשען על מקל הליכה, או מובל בכיסא גלגלים. **רוקע הארץ על המים:** אני בעולם יציב, בטוח, מתנהל על פי חוקי טבע ברורים וקבועים. יש לי ביטחון בתהליכים הפיזיים המקיימים את העולם. **המכין מצעדי גבר:** תודה על המערכת המורכבת המאפשרת לי להתייצב ולהתנועע. על הרגליים, על כפות הרגליים, על השרירים הרבים, הגידים והעצבים. תודה לך, בורא עולם, שבראת אותי בשעה מסוימת, במקום מסוים, למשפחה מסוימת, עם כוחות וכישרונות מסוימים, גם גשמיים וגם רוחניים. כל אלה ניתנו לי בהשגחה פרטית ובדיוק מוחלט כדי שאוכל לבצע את תפקידי בעולם. כל מה שעבר עלי מאז היוולדי, כל מה שקורה אתי כעת, הכול מכוון מאתך, כדי להכין את מצעדי ולאפשר לי להיות מי שעלי להיות.

שעשה לי כל צרכי: ה' נתן לי את כל הכלים הנצרכים לשם מילוי תפקידי בעולם: חכמה, בריאות, פרנסה ועוד. גם על החסרונות שניטעו בי אני מודה לו. כן, גם על העוני וגם על החולי, משום שגם הם מביאים אותי אל החיבור הנכון לי עם ה' יתברך. מה שאני צריך - יש לי, ומה שאין לי - אינני צריך.

ברכות השחר - חלק אחרון

לאחר הפסקה קצרה נשוב לעיין בברכות השחר. ככלל הרוצה לעבוד על התפילה שלו, כדאי שיאמץ לעצמו סידור קבוע וירשום ליד כל ברכה את תמצית הדברים שאנחנו מביאים כאן, ואז בזמן התפילה יוכל להיעזר בזה לכוון כראוי. **מלביש ערומים:** תודה על היכולת שנתת לי ליצור בגדים שיכסו את מערומי, שיגנו עלי מפגעי הטבע. בגדים המכסים את חלקי הגופי הצנועים,

ובזכותם אני נראה כבן אדם ולא כבהמה. הבגדים שלי גם מייצגים אותי, מכבדים אותי, ונותנים ביטוי לתפקידי בעולם.

מתיר אסורים: בלילה הייתי שוכב, אסיר במיטתי, אבל לא זו תכליתי. עלי לקום, לחלץ איברים ולצאת החוצה כדי לפעול, ליצור ולעשות. תודה גם על האפשרות להיחלץ מלפיתתה של תאוה מיותרת, מידה רעה או תפיסה שגויה. אינני אסיר. אני בן-חורין. יש לי הכוח להילחם, להתגבר, להשתנות.

זוקף כפופים: הבהמה סובבת כשראשה כפוף כלפי מטה, בחיפוש מתמיד אחר מזון. לא כן אני, שנבראתי בקומה זקופה, כמל"ך - מוח לב כבד: השכל מעל הרגש, הרגש מעל תאוות החומר. ישנם, אמנם, זמנים שבהם אני כפוף קומה, כמו בעת השינה כשאני שוכב על מיטתי. אך הדבר

הגליון מוקדש לעילוי נשמת

הרב נפתלי בן שלמה
חנה בואר ז"ל
 נפטר בכ"ד כסלו תשע"ה
 רב ראשי בצרפת, טהור וחרוץ,
 תרם רבות להגביר את הטהרה בצרפת
תנצב"ה

חנה בת יהושע בואר ז"ל
לבית סיל
 נפטרה בטרם עת בז' טבת תשכ"ב
 אישה שכל כולה אהבה לאולת ובעלת חסד גדול
תנצב"ה

התורה הגניאלית

שיחות הרב צבי יהודה לעשרה בטבת

השבר, ותיקון הזעזועים

א. השבר בשיחותיו על עשרה בטבת, ציין רבנו הרצ"ה שלושה אירועים שקרו ביום זה, שעליהם אנחנו מתאבלים וצמים, וכן נדרשים אנו לתקן את הקלקולים שנגרמו בעקבותם.

הדבר הראשון - המצור על ירושלים. נבוכדנצר מלך בבל התחיל את המצור על ירושלים, וזה מציין את תחילת הפורענות והצרות ולכן זה צום חמור שאילו היה חל בשבת היו צמים בו.

העניין השני - פטירת עזרא הסופר - כך מוזכר בשולחן ערוך (או"ח, תקפ), שגם מפני סיבה זו יש לזכור את י' בטבת. יש הלכה שאדם צריך לצום ביום פטירת אביו, ולא פחות מזה יש ערך מיוחד לצום ביום שמת בו רבו. עזרא הסופר הוא הרב המובהק שלנו, הרב של כל כנסת ישראל, כנאמר בחז"ל, "ראוי היה עזרא שתניתן תורה על ידו אלמלא קדמו משה". הוא מעין שני למשה רבנו; הוא מהווה מעבר בין דברי תורה ודברי הנביאים לדברי סופרים - התחלת אנשי כנסת הגדולה, והוא ממשיך בתקנות המיוחדות שלו את ביסוס התורה בישראל.

העניין השלישי שעליו נקבע הצום הוא - תרגום התורה ליוונית. הדבר מוזכר בסליחות שאומרים האשכנזים בעשרה בטבת, "ומלך יון אנסני לכתוב

הרב יורם אליהו ר"מ במכון מאיר

הקודש, בלשון א-לוהית, ואין להעלות על הדעת שאפשר להעביר זאת לאחרים. זאת הטרגדיה "מלך יון אנסני".

ב. תיקון הזעזועים. עיקרו של הצום, מלמד הרצ"ה, אינו במניעת האכילה והשתיה, אלא בתיקון ותשובה של היסודות החורבניים.

א. לעומת המצור על ירושלים, יש להבטיח את חומות ירושלים, יש להרבות בבניין ירושלים, מצדה החומרי והרוחני, כי ירושלים תושב רק מתוך גדלות של תורה.

ב. התיקון ביחס לפטירת עזרא הסופר, יתבטא בחיזוק בכל תוקף במשמרת התורה, ביגדיל תורה ויאדיה וכמלחמת עזרא נגד חילול שבת ונשיאת נשים נוכריות, להוסיף קדושה ורוחניות, ולהרבות עלייה לארץ, עליה בגוף ובנפש, עליה לכל חלקי הארץ.

ג. לעומת תרגום התורה לשפת גויים, יש לעסוק בהבראה רוחנית ותרבותית, ולסלק את כל דרכי הטומאה בדרכי לימוד התורה ועבודת ה' אלוקים אמת, יש לעקור את הרוח הרעה מתוך המדע ולהחזיר את שפת התורה למקורותיה. עלינו להקים את העצמאות התרבותית הרוחנית שלנו בכל שלמותה, כשיהיו בנו חכמי תורה אמתיים, לא נצטרך לטפל בתורת השקר שנמשכה עד האוניברסיטה.

אנו תלמידי עזרא ועלינו להקים שכונת מעפרא, לרומם את השכינה, את ירושלים ואת תורת ישראל האמיתית, ככל שנגדיל תורה ונאדיה, וככל שנרבה ביישוב הארץ, יותר יאיר אור חדש של תורה בתוכנו, ומתוכנו אל כל מלוא רוחב ארצנו, ואל כל כלל ישראל, ונזכה לאור חדש על ציון.

דת יוונית". בתקופה שלפני ימי החנוכה, התחשק לתלמי המלך לתרגם את התורה ליוונית, לשם כך כינס שבעים זקנים שיתרגמו את התורה ליוונית, חז"ל מגדירים יום זה כקשה מאוד, "והיה יום זה קשה לישראל כיום שנעשה העגל".

מסביר הרצ"ה, העברת התורה לשפת גויים, היא טרגדיה נוראה, זעזוע איום באומה כולה, התורה מיוחדת לישראל "לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום", אנו יודעים מה קורה כאשר באים מסיונרים ועוסקים בתורה מן השמים. לא ניתן לתרגם דברי אלוקים חיים, שהם "חינו ואורך ימינו". לא ניתן להעביר את התורה המיוחדת לישראל, מהשפה המיוחדת לישראל, התורה שייכת לנו ולמציאותנו. יש לנו דבקות ושייכות מיוחדת לה', "ואתם הדבקים בה' אלוקים", "אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון", אין כאן עניין של צרות עין בזה שהתורה שייכת רק לנו, אלא זה עניין פנימי ועמוק של סכנת חיים, ולגוי אפילו אסור ללמוד תורה, התורה היא חיינו ואורך ימינו, היא נשמת חיינו ומציאותנו, "ישראל ואורייתא חד הוא", ולא ניתן להעביר חלק מחיינו ועצמיותנו.

תורה שמתורגמת לשפת גויים זאת מציאות נכר על אדמת נכר, כעין גולה. ממשיך הרצ"ה ואומר בתוקף, גוי שעולה בדעתו להשתלט על התורה שלנו הרי הוא גזלן. התורה היא חיינו וגם ארץ ישראל וירושלים היא ארץ חיינו ולא ניתן להעלות על הדעת להעביר משהו מארץ חיינו לגויים. כך הוא ביחס לתורה, לתרגם את התורה! זו נוכרות, אדמת נכר, התורה נכתבה בלשון הנבואה, בלשון

סוד רמזי העגלות

בפרשת ויגש, כאשר יוסף רואה את מסירות הנפש של אחיו לבנימין, הוא לא יכול להתאפק ומתוודע אל אחיו; הקול נשמע בבית פרעה והוא מורה להעלות איתם עגלות לשאת את כל משפחת יעקב, ויוסף נותן להם עגלות על פי פרעה. כאשר יעקב רואה את עגלות יוסף נאמר: "ותחי רוח יעקב אביו".

מובא ברש"י שדווקא העגלות היו מלכתחילה סימן לאביו, שהיה עוסק עימו בפרשת עגלה ערופה להראות שהוא עוד חי, ונשאלת השאלה מהו מקור שליחת העגלות וסודן?

פרעה גזר שלא יצאו עגלות ממצרים שלא ייגמרו להם מחסני התבואה, וכאשר ראה יעקב את העגלות ידע שזה דבר מלכות¹.

המדרש מוסיף כי העגלות שנשלחו בתחילה נשאו סמלים של עבודה זרה, שיהודה שרפן, ולכן **העגלות שנזכרות כ"עגלות יוסף" הן אחרות,** שניתנו לאחר מכן. השפתי כהן² מסביר כי מטרת עגלות פרעה היתה להצביע על כפיפות בני שם לבני חם שהם מצריים, מה שבא לידי ביטוי בשימוש במילה "עגלות", הדומה למונח "עגל" שהוא אלוהי מצרים. בשל כך נכללו בהן סמלי עבודה זרה, אשר יהודה שרפן.

בהיבט הדרשני, רש"י מביא כי הלימוד האחרון בין יוסף ליעקב עסק בפרשת עגלה ערופה, מסביר החזקוני³ והמהר"ל⁴ "שכאשר היה יעקב מלוה

הרב אשר בוחבוב ר"מ במכון מאיר

על הארץ הזאת ובנותיהם ולא אהרם ונטעתיים ולא אהרש⁷.

בספר "נחל קדומים"⁸ מובא שדווקא בעגלות יש את רמזי הגאולה "כשפירש יוסף מיעקב נטע יעקב ארזים ושאל לו יוסף למה אלה וא"ל עתידין בני לעשות משכן במדבר בארזים אלו **ויביאו אותם בעגלות לכך שלח לו עגלות לסימן זה הדבר משש עגלות צב שהיו נושאין הקרשים מהמשכן**". בכך נוצר חיבור רעיוני עמוק בין שליחת העגלות לבין גאולת ישראל והמשכן. בחנוכת המזבח מכל הנשיאים מקרבת שנים עשר השבטים, מוזכרות העגלות שעל מנת ליצור משכן חייבים שלום, ועל כן נאמר ויחי בראיית העגלות: "וַיָּבֹא אֶת הָעֲגֻלֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אֹתוֹ וַתְּחִי רֵיחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם", ועל כן אמר לו בשליחות לך נא ראה את שלום אחיך, שרק יחד נזכה להיות מקום להשראת השכינה, משיב יוסף לאביו עכשיו לאחר שיהודה מסר נפש על בנימין בן רחל, יש שלום בין האחים ואפשר להכין את **העגלות לבניין המקדש**.

את יוסף עד עמק חברון אמר יוסף לאביו שיחזור לביתו ואל יטריח את עצמו, **והשיב יעקב שמצוה גדולה היא בלוייה,** שהרי מי שאינו מלוה הוא שופך דם, כדכתיב **בפרשת עגלה ערופה** (דברים כא, ז) 'דינו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו', ודרשין (סוטה מה ע"ב) וכי סלקא דעתך שיהיו זקני בית דין שופכי דמים, **אלא לא פטרנוהו בלא לוייה,** הא למדת מי שאינו מלוה כאילו שופך דם, **וכל המתלווה אינו ניזק**" (סוטה מו ע"ב). יוסף מגלה לאביו שאכן הוא נשמר בחיים בזכות הליווי של אביו. הכלי יקר⁵ מסביר את נושא עגלה ערופה **שיוסף ליווה את אחיו ביציאתם ממצרים** ולמה לו למלך ללוות כאשר מרכבות המלך הולכות איתם אלא עשה זו ממצוות לוייה הנלמדת מעגלה ערופה, ועל כן אמר להם שיודיעו לאביו שזה מצד התורה שלמד עימו להודיע שכל פועלו מצד התורה.

החתם סופר⁶ מראה רמז במילה עגלות "ע-גלות" שנדרש לרדת לתיקון בגלות, הרמזו במספר שבעים בגימטריה לאות 'עין' **בארם, בזמן ובמקום,** "דכל הגליות של ישראל הוא בגדר שבעים, גלות של מצרים **בשבעים נפש,** וגלות בבל הוא **שבעים שנה דהיינו זמן,** וגלות האחרון המר הוא שבעים **במקום דהיינו בין שבעים אומות,**" והעין **שבע עגלות** היא שגם בחושך ובגלות תמיד עיני ה' עלינו כנאמר בירמיהו "וְשָׂמְתִי עֵינַי עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה וְהִשְׁבַּתִּים

1. הדר זקנים בראשית פרק מה פסוק כז (פרשת ויגש)
2. שפתי כהן בראשית פרשת ויגש
3. חזקוני בראשית פרק מה פסוק כז
4. גור אריה בראשית פרק מה פסוק כז
5. כלי יקר בראשית פרק מה פסוק כז
6. תורת משה בראשית פרק מה פסוק כז (פרשת ויגש)
7. ירמיהו פרק כד פסוק 1
8. נחל קדומים בראשית פרשת ויגש אות ז

לשוב אל האימה

יום חמישי אחר הצהריים. הנייד רטט בכיסו. היי משה, כאן יוסי מהוועד! בעוד כחודש פגישת מחזור ל"ז של ב"ס כדורי. אתה מגיע, נכון? כולם ממש סקרנים ומחכים לראות אותך, סיפרו שחזרת בתשובה ויש פה אין סוף ניחושים איך אתה נראה. 50 שנה! בית ספר כדורי!... כמו דלת עתיקה שנפתחה בחריקה. הרבה זמן לא בחש בתוכנן של השנים ההן ולמה לו למשוך עתה באזני כלב ישן ולהתעבר על ריב לא לו?

"זו סגירת מעגל יפה", עודדה אותו אשתו. משהו בתוכו היסס. "פיסת" עבר זו, רקמתה לא היתה חלקה - יש בה פצעים, דחיה וכאב. למחרת התקשר משהו ממספר לא מוכר. "משה? זה אמנון! אתה חייב להגיע! מתגעגע אליך, אחי!"

"אמנון?" השם לא אמר לו דבר. "נו, אמנון! הייתי ישן אצלך בקיבוץ! אתה לא זוכר את לילות הקיץ הלבנים?" גם כשאמנון שלח לו תמונות ישנות לא זיהה. אמנון בוש ונכלם חתם בשלום רפה וניתק. בכל זאת אישר הגעתו. דחף של סקרנות גאה במשה, לפגוש ולהתרגש ממגעו עם חומרי גלם אלה, אף שטרם עובדו כראוי.

בבגדי שבת וכיפה סרוגה חגיגית נסע צפונה. עפולה... כפר שייבל... עין דור... כפר תבור... כדורי. ליבו פעם כהלמות פטישונים. סיפורם האילם של השבילים, ריח האדמה, ניחוח הרפתות, מגדל המים הישן - משכו אותו בחוזקה אחורה בזמן. משה עמד מן הצד והביט בחברי העבר - מצולקים, שמחים, עייפים, בוגרים - כעצים עתיקים ששרדו סופות סעה. בעמדת קבלת הפנים חיכה אמנון שזיהה אותו. אין רץ וחייבו חייבו אמיץ ואמר: נו, מזהה? משה חייך בנימוס. עדיין לא זיהה את אמנון, ומה עוד שעשה שפשט את לבוש הנעורים ועטה מראה של שנות העמידה בואף ימי הזקנה. בזה אחר זה הגיעו עוד ועוד מבני המחזור ולא פסק פיהם מלפטפט בזכרונות הימים ההם. בזווית עינו הבחין באחת שעמדה ליד עץ האקליפטוס הגדול. לבושה קורא תיגר, שערה צבוע בגווני גוונים, טבעות ענק באצבעותיה, צמידים משונים מעטרים את שוקי ידיה. וציפורני ידיה ורגליה כטפרי דב גריזלי. לרגליה נעלי כפכף פתוחות דקות ועדינות מעוטרות הלומים זעירים ונוצצים בקרני השמש. דקירה חדה פילחה את ליבו. זיכרון רחוק, כאב ישן, חזר וניעור מתרדמתו. הרי זו מירב בת כיתתו שהלשינה עליו כשהעיתק ב"מבחן כבוד" - פשע חמור בכדורי - הוא נענש בחרם ונידוי חברתי קשה שנמשך 3 חודשים. חבריו מיום אתמול נהפכו לו לזרים התרחקו ופרשו ממנו כמי שהכריז על עצמו "טמא טמא". פקעת סבוכה של בושה ובדידות נצרכו בו מאז וחלומות האימה שגדשו את לילות הנידוי, רישומם ניכר בו עד עצם היום הזה ומפסלים בקרבו תבניות נוף מורכבות. מירב פסעה לעברו לאט, בראש מורכן. עיניה טובות היו כל כך. "שלום, משה", אמרה בקול רפה. "שלום", ענה, תחושות מעורבות גאו בתוכו. "אני שמחה שבאת. בבקשה תקשיב לי רגע. אני רוצה להתנצל", אמרה בקול רועד. "מה שעשיתי

אז... אני לא יודעת איך להסביר. הרגשתי חסרת אונים, רציני להוכיח את עצמי בפני המורים... לא חשבתי בכלל על מה שזה יעשה לך". משה שתק. כל השנים חשב שכבר מחל מזמן. מבטה הכנה אפשר לכל מנעד הרגשות שחש מאז להתעורר לחיים ולהתייצב למשפטם לפניו. "אני יודעת שלא מגיעה לי מחילה", הוסיפה. "אבל חשוב לי שתדע שאני מלאה חרטה". "עבר הרבה זמן. אנחנו אנשים אחרים היום." ניחם אותה.

עשרות מתלמידי ההווה שנכחו אותה שעה ברחבה הצביעו והצטופפו סביב מירב ולחשו זה לזה: וואו זו מירב מ"האח הגדול". הם סבבו אותה והפצירו: מירב חתימה בבקשה... סלפי בבקשה... חיבוק... מסתבר שיצא לה מוניטין עקב הופעתה הנועות בתכנית "האח הגדול". כעת הייתה כלואה בטבעת רוחשת של עשרות תלמידים ותלמידות ואלה לא הניחו לה לחמוק עד שהובטח להם בתקיעת כף ושבעה חמורה שבזמן ההפסקה תעמוד לרשותם. במעגל חברים סיפר כל אחד את קורותיו. והנה קם וניצב ישראל כדורי וסיפר איך בימי נידויו של משה היה הוא מקפיד לחלוף אל מול חלון חדרו האחורי בשעת לילה מאוחרת לדרוש בשלומו, למרות הסיכון שזמן יתפס בשעת מעשה על ידי סוכני חרש של השמיניסטים שמלאכתם להקפיד על ביצוע חחרם על כל דקדוקיו והליכותיו כפי שנמסרו מדור לדור "מפי הגבורה", גבורתם של ראשוני הפלמחניקים. וגם מלשינים שקיוו לשכר מלשינותם לא חסרו. כשסיים ישראל את דבריו קם משה ממקומו וחייבו בחום. עתה יצאו לטוטט בשבילי בית הספר לעורר זיכרונות. הנה הרפת והדיר המיתולוגיים שבהם היתה עיקר מלאכתו. היציאה למרעה הצאן עם שחר בשדות שרונה הסמוכה בטרם צאת השמש בגבורתה. חליבות הלילה והבוקר לצלילי מוסיקה קלאסית כדי שייטיבו הפרות מנת חלבן. והנה ערימת הגורן. ניחוחה כאז מתקתק-אגוזי כלחם טרי "מאובק" ומרוכז. חום הקיץ מעלה תחושת יובש באפו, חמצמצץ ואדמת, חמים ומשכר ומעורר הררי ערגונות "התלויים בשערה".

והנה בור הזבל המרוצף בסככות העץ לכל יפול הנופל ויטבע בתכולתו הטובענית. זהו בור הזבל ששוקעו בו הוא ובני כיתתו עד צוואר במצוות השמיניסטים בטקס ההשבעה הדרקוני והוא אך בכיתה ט'. אנוסים היו להיכנס לתוך הבור בבגדיהם הקצרים עד למטה מעט משפת פיהם התחנתה ולצעוק בגרון גדול: "אנחנו אליפים מסריח... ולאחר מכן כשעלו 'מן הרחצה' החלו לרוץ בצינת הלילה ורוח קרייה מקרישה את צואת הפרות על חלקי גופם הגלויים. אז נצטוו לשכב על הכביש סמוכים זה לזה ולהתגלגל אחד על השני בתנועת "קטרפילר" כמאתיים מטר. גופו הדק של משה חרק ונאנק מכובד משקלם של הרומסים. והנה הגיע גם תורו של איתן השמן. את כובד משקלו לא יוכל משה לשאת. עצמותיו נקשו דא לדא מפחד משקלו וצינת הלילה גם יחד. להפתעתו "קישת" איתן את גופו והתגלגל מעליו.

צווחה מקפיות דם נמלטה מפיו של השמיניסט הרודה באליפים שטבע את איתן הרחוב לדין. כשנסתיים ספורט היטולי זה הגיעה השעה לטפס למנזר בראשו של הר תבור. תשומים מסריחים ומפוזזים גררו רגליהם והעפילו עד חומת המנזר הדומם ואפוף המיסתורין.

כשירד הערב והשמש צבעה את הרי הגליל בכתום סגלגל, נעמד מול מגדל המים הישן, נוגע בגוף הבטון - כאילו נוגע בשכבות נפשו.

קול לחש בו: "די. עברת דרך ארוכה. אינך עוד הילד שנידוהו. יש לך חיים, משפחה, תורה".

משה נשם את ריח השדות ונפרד בלחש: "עבר יקר, תודה על השיעור. עכשיו - אני חוזר הביתה".

הוא נכנס למכונית, סגר את הדלת, ושמע מאחוריו את חריקת דלת הזיכרונות שנסגרה לאט, אך לא ננעלה.

הבהרה סיפורי המדור: מהם סיפורי אמת "מטושטשים" של בע"ת (ובתוכם הכותב). ורובם פרי ה"דמיון" או חלקיקי אמת ש"חברו יחדיו". אלא אם יצויין אחרת ymalka02@gmail.com

המשך המאמר של הרב אנגל מעמוד 2
מעליי, אליו אני נכנע ומתבטל. כיסוי הראש דומה לכומתת החייל, היא מפארת אותו בהעידה על היותי חייל בצבאו של מלך עליון. ברכת ה' חופפת עלי כל היום.
הנותן לי עיף כוח: "וקווי ה' יחליפו כח". כשאני עייף, מגיע זרם חדש מתוכיותה של הנשמה ומפיח בי כוח להתחיל כל פעם מחדש. הכוח בא מהתקווה, מהיעוד, מהתפקיד שעלי למלא היום.
המעביר שינה: אחרי היקיצה אנו מבקשים שה' יצליח דרכנו ותפקידנו לאורך היום כולו. אנו שואפים ללמוד תורה, לקיים מצוות, לעמוד במלחמת היצר, לקדם את פני הסכנות התרבותיות והחברתיות המקיפות אותנו. על כל אלה אנו מבקשים ממך, ה' יתברך, סיעתא דשמיא.
אתה הוא "הגומל חסדים טובים עם עמו ישראל".

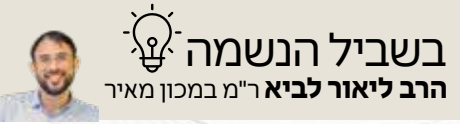
תורה מול מדע

שיחות עמוקות בתורה ורחבות ידע במדע - בין תורה למדע, הכפירה וביקורת המקרא, חשיבות לימודי המדע ועוד... מאת הרב שלמה אבינר והרב ד"ר אריאל רוט 235 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר החדש: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
ב'דני ספרים' רח' אבן ישראל 3 ירושלים

בשביל הנשמה
הרב ליאור לביא ר"מ במכון מאיר

ארץ שליחים

בריאיין שערך עם עיתונאי מעריב דב גולדשטיין, באותה שנה, אמרה שמר את הדברים הבאים: "גוש אמונים הוא כוח חדש, הוא מעין פריצה מרנינה של מי תהום שלא ציפית להם. והם פרצו, והם זורמים, והם משקים את הלבבות. בבית אנו קוראים לזה מרוץ שליחים. זהו תהליך צפוי, נחזה ובריא: מחנה אחד התעייף, עשה מה שעשה - ועשה רבות וגדולות! - ונגמר לו האוויר. המחנה הקודם, שקראנו לו בהכרה 'תנועת העבודה', התמסד, התבקע, התפרק. זו הזרימה הטבעית. הופיע כוח חדש, רענן, משלהב. אבל למחנה שהתעייף - זה לא נעים. קשה להשלים. קשה לרדת מן הבמה ולהודות שמרוץ השליחים נמשך, אלא שהרצים התחלפו".

בני בניו של יוסף ממשיכים את השליחות מכוחו, בנחלתו ובכל מרחבי ארצנו. בספרו "מעט מן האור" כתב הרב חנן פורת דברים לפרשת ויגש, היפים גם לממשיכי דרכו של יוסף, בני דורנו:

"הן יוסף יכול היה לנתק לעד את קשרי האחוה עם אחיו שהתנכרו לו... אבל יוסף הצדיק - לא זו דרכו! אמנם מעמיד הוא את אחיו במבחן הנאמנות, ואינו מבטל את חטאם כלאחר יד, במין 'צדקנות נוצרית' מזויפת מתוכה. אבל אין הוא נוקם ונוטר כנחש, וכל מגמתו לאחד את בית יעקב מחדש. יתרה מזו: יוסף רואה בכל הגלגולים שעברו עליו מבור תחתיות ועד היותו משנה למלך מצרים, את מגמת ההשגחה העליונה אשר ייעדה לו תפקיד במהלך בניין האומה, ולפיכך אומר הוא לאחיו בעת התוודעו אליהם: וַיִּשְׁלַחֲנֵי אֶל-לְהִיִּם לְפָנֶיךָ לְשׁוֹם לָכֶם שְׂאִיִּת בְּאֶרֶץ וְלְהַחֲיִית לָכֶם לְפָלִיטָה גְדֹלָה' (בראשית מה, ז). זוהי גבורת גבורתו של יוסף הכובש את יצר הנקם שבליבו, ומשיב אהבה תחת שנאה, מתוך הכרה עמוקה כי אהבתו לאחיו היא שתנצח בסופו של דבר את כל גלי השנאה העכורים, המאיימים לנפץ את בית ישראל לרסיסים".

כדברי נעים זמירות ישראל, גם יוסף הרגיש בעוצמה רבה בוודאי את המילים "מנוח ה'ייתי לְאָחֵי", אך אהבתו ניצחה בסופו של דבר את המשטמה של אחיו. והוא משמש אות ומופת לכל ממשיכי דרכו, המוזרים. "אֲנִישִׁים מוֹזְרִים, לוֹ יְהִי חֶלְקִי עִמָּכֶם".

השבוע, התקיים אירוע מרשים ומרגש לציון חמישים שנות התיישבות בשומרון. לפני עשרים וחמש שנים, מעל גבי גיליון עלון השבת "מעט מן האור" לפרשת ויגש, בעריכת הרב חנן פורת זצ"ל, כתב בני קצובה, מחלוצי ההתיישבות בשומרון וממוביליה, את המילים אלה:

"בחנוכה תשל"ז אירע הנס. בחג שמונת הימים עלינו בפעם השמינית. גרעין אלון מורה נוסד בראשית תשל"ג, ומסיוון תשל"ד החל המאבק המעשי בשטח בפריצת הדרך לחידוש ההתיישבות בשומרון. שנתיים ימים ארך המאבק, ובמהלכו נבנתה תנועת המונים מופלאה - 'גוש אמונים', והמוני בית ישראל נסחפו למערכה על לב ארצנו - השומרון, מיוצאי תנועת העבודה ועד לאנשי אצ"ל ולח"י, כשבתווח ה'כיפות הסרוגות'... וכך יצאנו בערב נר שני של חנוכה. הלילה ירד בטרם הגענו ליעד, ונאלצנו להתארגן ללינת לילה בעמק מוקף הרים, גשם החל לרדת, ולפתע, כמו לפי פקודה, ציבור האלפים שלף כל אחד שני נרות, מעטה נילון, מגן מן הגשם, ובעמק האירו אלפי נרות שהבהיקו פי כמה בגשם. הגענו לתחנת הרכבת בסבסטיה, טור נוסף הגיע מירושלים. בכל הימים המשיכו האוהדים לזרום, ואיתם מנהיגי יהדות העולם. בנר שמיני של חנוכה נקראנו אל שר הביטחון, ונתבשרנו על הנס. 'יש לי מנדט לאפשר לגרעין אלון מורה להיאחד במחנה קדום' - הודיע לנו שר הביטחון. השמחה בסבסטיה, עת שבנו עם הבשורה, לא תתואר. זכינו ופרצנו את הדרך לשומרון, והגשמו את נבואת הנחמה של הנביא ירמיהו: "שׁוּבִי בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל שְׁבִי אֶל עַרְבֶיךָ: אֲלֵה... עוֹד תִּשְׁעִי כְכִמִּים בְּהָרֵי שְׁמֶרׁוֹן נִטְעוּ נְטָעִים וְחָלְלוּ, (ירמיהו לא כ, ד)".

חמישים שנה בדקה

באירוע השבוע, עשרים וחמש שנים לאחר הדברים שכתב בני קצובה, הוא נשא דברים שניסו לתמצת חמישים שנות התיישבות חלוצית בדקה: זכינו לפרוץ את הדרך לשומרון, בדיוק השבוע לפני חמישים שנה, צריך להזכיר, בהשראתו של הרב צבי יהודה קוק זצ"ל ובהשראתם של תלמידיו: הרב משה לוינגר, חנן פורת, הרב אליעזר ולדמן. זכינו, ולמרות שנאבקנו בעולם כולו, אני לא מגזים, במערכה על זכותם ועל חובתם של היהודים להתיישב בשומרון, זינקנו מאלף יהודים שהיו כשהקמנו את גרעין אלון מורה, 1973, ללמעלה מחצי מיליון יהודים, בדרך למיליון! ... ותדעו, זה התנאי להחלת הריבונות. ממיליון לריבונות! אני רוצה לומר יישר כוח גדול לצעירים, ממשיכי דרכנו, שעולים עלינו, בחוות, בגבעות. איזה נחת אדירה לראות אותם. יישר כוח לכל הפועלים בחזיתות השונות לביצור אחיזתנו ברחבי ארצנו. יישר כוח מיוחד לוותיקי השומרון, בלעדיכם לא היינו יכולים לפרוץ ולהגיע למה שהגענו, היינו נשארים בודדים בה, ובכך אפשרתם למאבק לצבור תנופה שהגיעה להישגים כבירים. אסיים, הזכיר יוסי דגן, ובצדק רב, חובה עליונה לחזור ולהיאחז בקבר יוסף. זו משימה סגולית, עליונה. כשמממשים מטרה סגולית - קופצים עוד כמה קומות. המשימה הזאת של השיבה ליוסף, להוציא אותו מהבור שהוא נמצא, תכשיר את הדרך לבניין השלם... עלה נעלה כי יכול נוכל לה".

אקאה בשלוש מארכות

במוצאי שבת ב' בטבת (6 בדצמבר למנינים) תשל"ו, יצאה שיירת תמיכה רבת משתתפים מנתניה לסבסטיה, שבראשה מאיר הר ציון, לוחם יחידה 101 המהולל. נעמי שמר הצטרפה לשיירה, ובהגיעם לסבסטיה נעמדה על במה מאולתרת בפני חמש מאות הנאספים וקראה שיר חדש פרי עטה: "בְּדֶרֶךְ לְכָאן / פְּגַשְׁתִּי אִישׁ מְאוֹד מוֹזֵר / שְׁהֵלֶךְ כְּמוֹ סְהָרוֹר / מְלַמֵּל לְעַצְמוֹ בְּשִׁקְט וְאָמַר: / עַל מִשְׁכְּבֵי בְּלִילוֹת אֲנִי שׁוֹמֵעַ / קוֹל פְּעֻמּוֹן גְּדוֹל מְצַלְצֵל / וּבְקוֹמִי בְּבֶקֶר אֲנִי חוֹזֵר / וְאוֹמֵר כְּמוֹ מִתְּפִלָּל: 'אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שִׁכַּת לְעַם יִשְׂרָאֵל!' [...] 'אִישׁ מוֹזֵר' אֲמַרְתִּי: 'תִּתְבַּיֵּשׁ / סִסְמָא כֵּל כֶּךָ יִשְׁנֶה / הֲרֵי אַתָּה מְחוּץ לְתַחֲמוֹ וּמְחוּץ לְקוֹ / וּבְעֶקֶר - מְחוּץ לְאֶפְנֵה. / אֲבָל הָאִישׁ הַמוֹזֵר לֹא עָנָה לִי - הוּא לֹא עָנָה / וְאֵז רְאִיתִי מִסְבִּיב אֶת הָעֵשְׂרוֹת אֶת הַמְּאוֹת וְאֶת הָאֲלָפִים, / אֲנִישִׁים כֵּל כֶּךָ מוֹזְרִים, אֲנִישִׁים כֵּל כֶּךָ יְפִים / וְקוֹלָם בְּמִקְהֵלָה גְדוֹלָה כְּרַעַם הַרְחֹק מִתְגַּלְגֵּל / אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שִׁכַּת לְעַם יִשְׂרָאֵל! / וְאֵז - מִיִּשְׁנֵת לְלֵא תִקְנֶה / וְסִנְיַמְנִטְלִית לְלֵא רַחֵם / אֲמַרְתִּי: 'אֲנִישִׁים מוֹזְרִים, לוֹ יְהִי חֶלְקִי עִמָּכֶם'".

מחפשים את הצפון שלכם?

צפונה

איכות - חיים - ציונות

נבוא לאירוע חשיפה להתיישבות בצפון ומופע טיפול זוגי של גברת רביע

י"ב טבת - 1.1.26 - אולם וואהל, רמת גן

tzfona.co.il | כל הפרטים והכרטיסים כאן >>>

במשבר להקשיב לעצמו ולקבל הכלה למצבו.
 ✘ לא ללחוץ עליו לחזור לעצמו בהקדם.
 ✘ לא להכריח שיחות, מגע.
 ✘ לא לריב: "את/ה לא סופר/ת אותי".
 ✘ לא לצפות שיחזור לעצמו בקצב האישי שלך. מה כן לעשות?
 ✔ להיות בנוכחות שקטה, זמינה, ללא שיפוטיות.
 ✔ להציע עזרה נקודתית, ללא ציפייה להדדיות. כמו להציע ארוחה למשל.
 ✔ לזכור שזה מצב זמני, גם אם לא ברור עד מתי.
 ✔ לדאוג לעצמך. להתמלא בטוב וזו הזדמנות לגלות יכולת התמודדות ועצמאות אישית.
 ✔ במצבים מעין אלה, הזוגיות לא נעלמת או מתפרקת. הזוגיות נכנסת למצב של הפוגה רגשית מסוימת. באופן כזה, בן הזוג שנמצא במשבר, מרגיש שיש לו מרחב בטוח והקשר הזוגי לא לוחץ, אלא מכיל אותו. כך שהזוגיות יוצרת באופן כזה מרחב ריפוי.
 במקרים רבים, כתוצאה מהכלת הריחוק של האחד, נוצרת קרבה עמוקה יותר. פעם אמר לי גבר: **"הידיעה וההרגשה שאני רצוי ואהוב, גם כשאני לא מתפקד במחויבויות שלי והיא נותנת לי את הזמן לברר את עצמי, אני מרגיש שזו אהבת אמת והיא רואה אותי לא רק כשאני במצב טוב ונחמד לנו ביחד..."** כי בזמנים כאלה נבחן הקשר ונבחנת האהבה.

הזוג שאחד מבני הזוג, נמצא במשבר אישי ולא מתפקד כבן או כבת זוג.
 מהן הסיבות שעלולות ליצור משבר אישי בתוך הזוגיות?
 • לידה ראשונה וקושי להתמודד עם האחריות החדשה והלא מוכרת.
 • משבר מה שנקרא גיל ה-40. מתחילים לברר את הזהות מחדש.
 • חזרה בתשובה, או בשאלה, שאינה נעשית בשיתוף זוגי.
 • גיל המעבר שלעיתים מרגישים חוסר תחושת ערך ומשמעות בחיים.
 • שינוי מקצוע, אובדן מקור פרנסה.
 • שחיקה רגשית או אובדן עצמי, כתוצאה מנתינה או אחריות יתר, לילדים, לזוגיות ו/או לעבודה, **ללא מילוי עצמי**.
 • פערים בין ציפיות למציאות ובתפיסת האהבה והאינטימיות.
 • תסכול ורגשות שלא קיבלו מקום. כמו פגיעה, דחייה וכד'.
 • קנאה ותחרות סמויה כשמרגישים חוסר ערך.
 • מצבים רגשיים לא פתורים שצפים בזוגיות.
 • דיכאון עקב חוסר יכולת להתמודד במצבים כגון אלה ועוד...
מה לא לעשות במצבים כאלה?
 זה לא הזמן לתפקוד זוגי. יש צורך למי שנמצא

פניות רגשית בנישואין

היא ישבה מולי השבוע, בשבוע של חנוכה, עייפה, עצובה ומותשת: "אני עושה הכול. מנסה לדבר, לשתף, לזום, לשנות אווירה, מבקשת שנעשה בחנוכה טיול קצר, אבל הוא כבוי, סגור, מתוסכל. כל משפט שלי שיש בו בקשה אפילו קטנה, מדליק אותו או מכבה אותו. אי אפשר לחיות איתו ככה. אני מרגישה שאנחנו לא באמת נשואים... אני פוחדת לבקש משהו שלא יתהפך עלי ומצד שני, אני לא מוכנה להיזהר ולשתוק. אז לחצתי עליו, כעסתי, בכיתי ואני מודה שלא הייתי בסדר שגם התבטאתי במילים לא ראיות. אבל מה אני יכולה לעשות? אני מרגישה לבד. זאת לא זוגיות בכלל. אז מה יש לי לעשות איתו..."
 מתוך תשובותיה על השאלות שלי, הבנתי שבאופן כללי, הוא מתקשה במילוי משימות בבית עקב קשיי קשב וריכוז. אלא שבחודשים האחרונים, הוא נסער, מגיב בקוצר רוח ונראה עצוב ומרוחק. היא ניסתה לברר מה עובר עליו והוא ביקש שתניח לו לנפשו. היא מודאגת, כי מזמן הוא לא מתייחס אליה באופן זוגי ואינו מעוניין בקרבה כל שהיא. כשהיא לחצה, הוא כעס ואיבד קשר. כולנו רוצים לחיות בזוגיות אידיאלית ויפה, גם כשברור לנו שהמציאות שונה ומוכרחים להתמודד עם קשיים כאלה ואחרים. בנוסף לקשיי החיים בזוגיות שמצמיחים ומחזקים את הקשר, כשיודעים כיצד להתמודד, ישנן תקופות בחיי

חוזרת עייפה. אני צריכה עזרה". כשמדברים רגש, הצד השני לא צריך להתגונן. הוא יכול להקשיב. העיקרון - דבר את עצמך ואל תפנה אצבע מאשימה לזולת.
השלב השלישי: אחריות אישית (ערבות)
 יהודה מסיים את דבריו בהצעה מדהימה: **"לשב נָא עִבְרָךְ תַּחַת הַנֶּעֱר"**. הוא לוקח אחריות מלאה. הוא לא מחפש אשמים.
 יהודה מציג ערבות משפטית ולצידה ערבות רגשית כלפי אביו. הערבות המשפטית לכאורה אינה בעלת תוקף במקרה כזה, אולם יהודה מלמד שערבות בתוך המשפחה היא ערך עליון.
 בחינוך, הדוגמה האישית היא הכלי החזק ביותר. כשאנחנו, ההורים, יודעים לגשת ולומר "טעיתי", או "הגבתי לא יפה קודם", אנחנו מלמדים את הילדים שלנו שיעור בבגרות ובאחריות ששום הטפת מוסר לא תלמד. אין בהודאה בטעות שינוי במעמד ובסמכות ההורה.
 התוצאה: **"יָלָא יְכָל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק"** יוסף נשבר. החומות נפלו. הבכי פרץ והאחים התחבקו. הגישה של יהודה - ההתקרבות, הפתיחות, הכנות - הצליחה לדחור את השריון הכי עבה שיש. המסר של הפרשה להורים הוא ברור: הילד שלכם נראה אטום? הוא מתחצף? הוא מתרחק? אל תתרחקו בחזרה. אל תפעילו רק סמכות. תעשו "ויגש".
 ומזה הילד ילמד איך מתנהלים בחברה.

מקבלים שיעור מאלף בתקשורת מקרבת. כמה פעמים ביום אנחנו מנסים לפתור קונפליקטים עם הילדים שלנו בשלט רחוק? אנחנו צועקים הוראות מהמטבח לסלון ("תסגור כבר את המחשב, מייד!"), אנחנו מנהלים שיחות נזיפה כשאנחנו עומדים מעליהם (תרתי משמע), או שאנחנו מתבצרים בעמדה שלנו והם בשלהם.
 יהודה מלמד אותנו שאי אפשר להמיס לב של מישהו אחר - בין אם הוא שליט מצרי קשוח ובין אם הוא מתבגר זועף שהסתגר בחדר - אם נשארים רחוקים.
השלב הראשון: צמצום הפער
 לגשת לילד זה אומר רדת לגובה העיניים שלו. זה אומר להניח את הטלפון, להתקרב פיזית, ולשדר: "אני כאן, איתך. אני לא נגדך." חז"ל אומרים ש"ויגש" משמש למלחמה, לפיוס ולתפילה. בהורות, זוהי מלחמה על הקשר, שנעשית בדרכי פיוס, ומתוך תפילה עמוקה שהדברים ייכנסו ללב.
השלב השני: דיבור מהלב ולא מהאגו
 יהודה לא מאשים את יוסף ("למה עשית לנו תרגיל לא מוסרי?"). הוא לא מאיים. הוא פשוט מספר את הסיפור מהזווית הרגשית. הוא מדבר על אבא שלו, על הדאגה, על האח הקטן. הוא חושף פגיעות. כשאנחנו ניגשים לילד שלנו, במקום לומר "אתה תמיד משאיר בלאגן", אנחנו יכולים לנסות את גישת יהודה: "קשה לי לראות את הבית הפוך כשאני

תקשורת במשפחה

פרשת ויגש מפגישה אותנו עם דברי חז"ל שיהודה מקיים מאבק סמוי מול המושל - יוסף. רש"י מציין כי יהודה דיבר קשות... אך אין מקרא יוצא מידי פשוטו.
בציבוריות הישראלית הצברית אנו מכירים את המוגז החם שקיים גם בתוך המשפחה. נאומו של יהודה נותן לנו כלים שיכולים לשרת אותנו בבית פנימה. נתבונן על הפסוקים במבט של פשט.
 דמיינו את הרגע הכי טעון שיכול להיות. שני אנשים עומדים זה מול זה. האחד הוא המשנה למלך מצרים, האיש החזק ביותר באימפריה, פניו חתומות וקשוחות. השני הוא יהודה, אח בודד בארץ זרה, שכל העולם חרב עליו כרגע. אחיו הקטן בנימין עומד להילקח לכלא, ואביו הזקן בבית לעול למות מצעה.
 את המתח באוויר אפשר לחתוך בסכין. מה עושים במצב כזה? בורחים? צועקים? נכנעים? כל שלושת ה-F הידועים משמשים בערבוביא.
 יהודה בוחר בדרך אחרת. התורה מתארת אותה במילה אחת, שהפכה לשם הפרשה כולה: **"ויגש"**.
"ויגש אליו יהודה".
 לפני שיהודה פותח את הפה, לפני שהוא משמיע את הנאום המבריק שלו, הוא עושה פעולה פיזית ונפשית כאחת. הוא ניגש. הוא מצמצם את הטווח. הוא נכנס למרחב האישי, אבל לא כדי לתקוף, אלא כדי ליצור קשר.
 כשאנחנו קוראים את הפרשה הזו כהורים, אנחנו

כח הסליחה והאחדות

בפרשת השבוע שלנו, פרשת "ויגיש", אָנחנו מגיעים לאחד הרגעים הכי מרגשים בתורה כלה.

דמינו לעצמכם: האחים עומדים מול השליט הגדול של מצרים. הם בכלל לא יודעים שזהו בעצם יוסף, אחיהם הקטן שנעלם לפני שנים רבות. יהודה נגש אל יוסף ומדבר מעמק הלב. הוא מוכן להיות עבד במקום בנימין, רק כדי שאבא יעקב לא יצטער שוב.

כשיוסף רואה עד כמה האחים השתנו וכמה הם דואגים זה לזה, הוא כבר לא יכול להתאפק. הוא פורץ בבכי ואומר את המלים המדהימות: "אני יוסף! העוד אבי חי?"

האחים נבהלו מאוד. הם זכרו שבעבר הם לא היו נחמדים ליוסף וחששו שהוא יתנקם בהם. אבל יוסף, בלב הטוב שלו, הרגיע אותם. הוא אמר להם שהוא סולח להם ושהכל קרה לטובה כדי שיוכל לעזור להם.

מה אָנחנו לומדים מיוסף? לִשְׁעָמִים חָבֵר או אִח עוֹשִׂים מִשְׁהוֹ שְׂפֹגֵעַ בָּנוּ. זֶה יִכּוֹל לְהִכְעִים מְאֹד, אֲבָל יוֹסֵף מְלַמֵּד אוֹתָנוּ אֵת "כַּחַס הַסְּלִיחָה". בְּמִקּוּם לָרִיב או לְשִׁמּוֹר טִינָה, יוֹסֵף בָּחַר בְּחֻבּוֹק. הוּא בָּחַר לְרֹאוֹת אֵת הַטּוֹב וְלִפְתּוֹחַ דָּף חֲדָשׁ. כְּשֶׁאָנחנו סוֹלְחִים לְאַחֵרִים, הַלֵּב שֶׁלנו נִהְיָה שִׂמְחָה, קָל וְחֻפְשִׁי יוֹתֵר. בְּזָכוֹת הָאֲחֻדוֹת שֶׁל יוֹסֵף וְאָחִיו, כָּל הַמְשֻׁפָּחָה הַתְּאֻחָדָה שׁוֹב בְּשִׂמְחָה.

יש, ערוץ הילדים

שאלות בפרשה

1. מי היה האח שנגש אל יוסף ודבר באמץ לב כדי להציל את בנימין?
2. כמה שנים עברו מאז שיוסף נעלם ועד שהוא התגלה לאחיו בפרשה?
3. מה היו המלים הראשונות שאמר יוסף לאחיו כשהם גלו מי הוא?
4. מה שלח יוסף ליעקב אביו כדי שידע שהוא באמת חי ומחכה לו?
5. באיזה אזור בתוך מצרים התישבו יעקב וכל המשפחה שלו?
6. כמה אנשים בסך הכל ירדו ממשפחת יעקב למצרים?

מצאו למתחמנות רמזות

המראה המסתובב

חידה

ההפך מהשמאל הוא בן האסיר. הסבירו.

המלצה השבוע

עונה חדשה ומרתקת של התוכנית האהובה "אבא ליום אחד"! אל תפספסו, בקרוב באתר ערוץ מאיר לילדים!

ילד: אמא קיבלתי היום ציון 100! אמא: באיזה מקצוע? ילד: 50 בחשבון 50 בתנ"ך...

הפסיקו להתעלל בבעלי חיים! בתודה, אשתו של חיים.

המורה אמרה ש-97% מהכיתה לא יודעים חשבון. אני מה-4% הטובים...

הבריא

מאת יוסי שחר. להזמנת סדנאות קוחים: 0549-256994

אחר כך מוסיפים פרטים - עיניים, פרווה, ביטויים - והצורות הופכות לחיות!

כל מאייר מתחיל בצורות בסיסיות - עיגולים, משולשים וריבועים!

אני נראה! ככה? אני נראה!

זה, היי, כבר אני!

סוד מקצועי: מאירים משתמשים במראה כדי לבדוק שהציור נראה טוב מכל זווית!

וכן, עם תרגול וסבלנות, כל אחד יכול להפוך לאמן!

תודה! לקה!

10/10

לאונרדו דה וינצ'י היה לומד איך בעלי חיים דומים על ידי התבוננות במשך שעות בשוק! הוא צייר יותר מ-13,000 דפי רישומים במהלך חייו - זה כמו 35 דפים כל יום במשך שנה שלמה!

הידעת?

והנה מתחילה הוכנו ב' הכוחות הכלליות בשני השבטים שהוכנו למלך בישראל: אפרים ויהודה, שהוא כלל יוסף ויהודה. וכמו בתחילה, מעשי אבות סימן לבנים, יוסף היה המשביה, ששלח אותו אלקים לפליטה גדולה להחיות עם רב, והחיה את יעקב ובניו בחיי החומר... ויהודה מיוחד לכוח ישראל המיוחד "היתה יהודה לקדשו" (תהילים קיד, ב) ... והנה תכלית בחירת מלכות בית דוד היה שיהיו ב' הכוחות נכללים כאחד, ולא די שלא יהיו סותרים זה את זה כי אם עוד עוזרים זה לזה... מאמרי הראי"ה המספד בירושלים / שני משיחים

על סדר היום הרב שלמה אבינר

תשובה, אבל בעניינים אחרים מותר לשאול. ד. פוסק צריך לדעת את הדין ואת המציאות. עיין ביאור הגר"א למשלי (כב, יב) על דין שדן דין אמת לאמיתו. כתבו התוספות (שבת ז, א): לאפוקי דין מרומה. מהו דין מרומה? עדים המעידים שקר והדיין אינו מצליח לסכל את עדותם, אך הוא מרגיש שהיא שקר. כאשר הדיין לא אומר שהקולר תלוי בצווארם של העדים, אז הוא דן דין אמת, אבל לא דין אמת לאמיתו. לכן מסביר הגר"א שפסק מורכב מאמיתת המציאות ומאמיתת התורה. במקרה הנ"ל, יש אמיתת של תורה, אבל אין אמיתת של מציאות. הוא פוסק על מציאות אחרת. אבל העובדות במציאות תלויות איך הפוסק מפרש אותן העובדות.

השקפת הרב בפסיקותיו (רשם: הרב מרדכי ציון)

שאלה: האם יתכן שהשקפות הרב משפיעות על פסיקותיו?

תשובה: א. אין לערבב אגדות בהלכה. כבר אמר החת"ס: "כל המערבב הלכה ואגדה עובר על איסור כלאיים". הרי הלכה היא מגדירה מה לעשות, והאגדה מגדירה מה לחשוב ומה להרגיש. כמובן יש קשר ביניהם, אבל אין לערבב אותם. **ב.** אם יש רבנים שפוסקים על פי אגדה זה הטעיה. יש שוחד על פי כסף, ויש שוחד על פי גורמים אחרים. בשו"ת כתב סופר (יו"ד סי' קט), כתב: "ומעשה אני יודע ושמעתי מפה קדוש אבא מאוה"ג זצ"ל, פעם היה לסמ"ע דין על אחד והציע משפטו לפני ב"ד הגדול במקום ועד היריד שהזכירו מהרש"א שלהי גיטין, וכשטען הסמ"ע לפניו, הראוהו שהיה בהעלמת עין ממנו דברי עצמו הודה ולא בוש, כמה גדולים דברי חז"ל,

תודה!

לאלפי הורים וילדים
שבחרו שוב לשמוח ולהנות בהפנינג
חנוכה מאיר של ערוץ מאיר לילדים.

שמחנו לראות את השמחה והאוויר שלכם
בפעילויות, במפגש עם שחקני הערוץ,
בהצגות, במתנפחים ובאווירה הקהילתית.

זו זכות להיות הבית של ילדי ישראל.
בע"ה נמשיך לייצר תוכן איכותי ערכי ומהנה.

ערוץ מאיר לילדים

הצטרפו לארוץ מאיר לילדים
וקבלו תוכן איכותי ומהנה עבור ילדיכם!

להצטרפות חפשו אותנו בגוגל או בקישור:

הרב חגי לונדן
ר"מ במכון מאיר

הסרח העודף של החיים

בפרשת ויגש מופיעה דמות מופלאה בשם סרח (סרח) בת אשר. היא מוזכרת פעמיים בתורה: ברשימת היורדים למצרים ולאחר מכן במפקד בפרשת פנחס מאות שנים מאוחר יותר. סרח היא דמות שהתורה מדגישה כי היא חיה לאורך תקופות שונות. חז"ל מתארים שהיא זו שבישרה ליעקב שיוסף חי; אישרה לבני ישראל ששמה הוא הגואל האמיתי דרך הסימן "פקוד פקדתי"; היא גם זו שהובילה אותו לארון יוסף; ונכנסה בחייה לגן עדן. במילים אחרות: דמות שלא טעמה טעם מוות. מבחינת התפיסה הרגילה, שהחיים הם העיקר והנצחיות היא תוספת, סרח מציגה גישה הפוכה: החיים הפיזיים הם רק "סרח", עודף זמני, והנצחיות היא העיקר. ודאי שיש בעולם הזה לידה, גדילה, זקנה ומוות - אולם סרח מלמדת אותנו כי כל אלה הם רק קליפה חיצונית של משהו נצחי יותר. סרח יודעת שיגיעו ימים אשר בהם נחשוב שהחיים שלנו הם כל הסיפור. סרח ידעה שיגיעו דורות שבהם נמדוד הכל במספרים - כמה שנים חיינו, כמה השגנו, כמה הספקנו; היא יודעת שיהיו תקופות שבהן נשכח שיש משהו מעבר לזמן הזה אבל אז נקרא את פרשת ויגש ואז ניגש לעולם גדול יותר - לעולם הנצח.

